

Dosarul nr. 2ra-619/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: C. Vârlan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Pahopol, V. Negru, A. Bostan)

Î N C H E I E R E

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Ion Druță
Tatiana Vieru
Maria Ghervas

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Grincu Felix și Grincu Ellada, reprezentați de avocatul Olesea Novîțchi, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Grincu Felix și Grincu Ellada împotriva Societății pe Acțiuni „MIF” și Societatea cu Răspundere Limitată „Elitprim Construct” cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „MIF” și Societatea cu Răspundere Limitată „Elitprim Construct”, s-a casat hotărârea din 02 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă:

La 06 octombrie 2016, Grincu Felix și Grincu Ellada s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva S.A. „MIF” și SRL „Elitprim Construct” cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 275446 lei.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, la 09 septembrie 2015, între Biroul Asociat de Avocați „Pro-Maximus”, Grincu Felix și Grincu Ellada, a fost încheiat contractul de acordare a asistenței juridice nr. 19/PL/2015.

Obiectul acestui contract l-a constituit acordarea asistenței juridice și reprezentarea intereselor la judecarea în instanțele de judecată de toate nivelurile ale Republicii Moldova, a cererii de chemare în judecată înaintată de SA „MIF” și SRL „Elitprim Construct” împotriva Grincu Felix, Grincu Ellada, Grincu Olesi, SRL „Arboris-Com” și Ministerul Justiției cu privire la încasarea veniturii ratat în mărime de 9 007 588 lei cauzat activității SRL „Elitprim Construct”, a veniturii ratat în sumă de 5180795, 83 lei, cauzat SA „MIF”, inclusiv 3901320 lei, ca venit ratat în rezultatul neimplementării planului de afaceri, a sumei de 329 349, 39 lei, ca pierderi sub formă de venit ratat, a sumei de 950126, 44 lei, ca prejudiciu efectiv rezultat în urma neachitării contractelor cu furnizorii, a prejudiciului moral în sumă de câte 300 000 lei fiecare, și încasarea cheltuielilor de judecată.

De asemenea, reclamanții au indicat că, în temeiul acestui contract, Biroul Asociat de Avocați „Pro-Maximus”, în persoana avocaților Emanoil Ploșnița și

Olesea Novîțchi, au acordat lui Grincu Felix și Grincu Ellada asistență juridică în cadrul procesului civil intentat la acțiunea depusă de S.A. „MIF” și SRL „Elitprim Construct”.

Totodată, reclamanții au notat că potrivit pct. 6.1. al contractului sus-menționat, Grincu Felix și Grincu Ellada, s-au obligat să achite Biroului Asociat de Avocați „Pro-Maximus”, onorariul în sumă de 12 500 euro, în lei, conform cursului de referință a Băncii Naționale a Moldovei, la data efectuării plății.

Astfel, au susținut că potrivit bonului de plată seria și nr. YL 269721 din 05 noiembrie 2015 Grincu Felix a achitat Biroului Asociat de Avocați „Pro-Maximus”, suma de 29 850 lei, echivalentul a 1 378 euro. Ulterior, la data de 17 decembrie 2015, potrivit bonului de plată seria, nr. YL 269725 Grincu Felix a achitat Biroului Asociat de Avocați „Pro-Maximus”, suma de 65 716 lei, echivalentul sumei de 3 053 Euro, iar la data de 17 mai 2016, ultima tranșă, în sumă de 179 880 lei, echivalentul sumei de 8 070 euro, potrivit bonului de plată seria, nr. YL 269751.

În aceeași ordine de idei, reclamanții au relatat că, pe parcursul judecării cauzei Grincu Felix și Grincu Ellada, nu au solicitat încasarea cheltuielilor de judecată, deoarece contractul de acordare a asistenței juridice nr. 019/PL/2015 din 09 septembrie 2015 a fost unul determinat de rezultatul obținut.

Suplimentar, reclamanții au subliniat că pricina civilă ce face obiectul contractului de acordare a asistenței juridice nr. 019/PL/2015 s-a dovedit a fi una complexă.

Astfel, potrivit pct. 4.7 al contractului de acordare a asistenței juridice nr. 019/PL/2016 din 09 septembrie 2016, Biroul s-a obligat să ofere prioritate clienților, fiindu-le la dispoziție imediat și necondiționat, la prima solicitare, oriunde nu s-ar afla aceștia.

Respectiv, munca avocaților Emanoil Ploșnița și Olesea Novîțchi, în procesul acordării asistenței juridice lui Grincu Felix și Grincu Ellada, a limitat categoric activitatea acestora în alte dosare.

Au mai indicat că, potrivit hotărârii din 12 noiembrie 2015 a Judecătorei Râșcani mun. Chișinău acțiunea înaintată împotriva lui Grincu Felix și Grincu Ellada, a fost respinsă integral. Această hotărâre este irevocabilă și astfel, a fost obținut rezultatul scontat la încheierea contractului de acordare a asistenței juridice.

În acest context reclamanții au solicitat încasarea în mod solidar din contul S.A. „MIF” și SRL „Elitprim Construct” a cheltuielilor de judecată în mărime de 275446 lei.

Prin hotărârea din 02 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis parțial acțiunea, s-a încasat de la S.A. „MIF” și SRL „Elitprim Construcții”, în mod solidar, în beneficiul lui Grincu Felix cheltuielile de judecare a pricinii în sumă de 275446 lei, precum și cheltuielile pentru achitarea taxei de stat 8264 lei. Acțiunea înaintată de Grincu Ellada a fost respinsă.

Prin decizia din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de SA „Mif” și SRL „Elitprim Construcții”, s-a casat hotărârea din 02 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Grincu Felix împotriva SA „Mif”, SRL „Elitprim Construcții” privind încasarea cheltuielilor de judecată s-a admis parțial,

s-a încasat din contul SA „Mif” și SRL „Elitprim Construcții”, în mod solidar, în beneficiul lui Grincu Felix cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suma de 20000 lei. În rest cererea de chemare în judecată înaintată de Grincu Felix s-a respins ca fiind neîntemeiată. Cererea de chemare în judecată formulată de Grincu Ellada s-a respins integral ca neîntemeiată.

La 06 februarie 2019 Grincu Felix și Grincu Ellada, reprezentați de avocatul Olesea Novițchi, au declarat recurs împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului recurenții au reiterat circumstanțele expuse în fața instanțelor ierarhic inferioare, insistând că instanța de apel la adoptarea deciziei recurate nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În acest sens, recurenții au notat că au prezentat instanței de judecată toate actele care confirmă volumul de lucru efectuat de BAA „Pro-Maximus” și timpul utilizat pentru acordarea asistenței juridice, fapt care denotă că cheltuielile de acordare a asistenței juridice au fost reale, necesare și rezonabile. Astfel, instanța de apel nu a motivat decizia și nu s-a expus asupra legalității hotărârii din 02 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

În acest context, recurenții au solicitat casarea deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 02 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

La 29 martie 2019 intimații S.A. „MIF” și SRL „Elitprim Construct” au depus referință la recursul declarat de Grincu Felix și Grincu Ellada, reprezentați de avocatul Olesea Novițchi, prin care au solicitat respingerea acestuia ca nefondat și inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 27 noiembrie 2018.

În baza înscrisurilor anexate la materialele cauzei, Colegiul conchide că decizia contestată a fost expediată participanților la proces la 10 ianuarie 2019 (f.d. 195), iar recursul a fost depus la 06 februarie 2019 (f.d. 203).

În acest sens CtEDO a admis faptul că instituirea unor termene pentru sesizarea instanței este o cale de realizarea a unei bune administrări a justiției, cu condiția ca impunerea acestora să nu lezeze dreptul de acces la justiție în substanța sa. De aceea, Curtea a constatat că impunerea unui termen de recurs care să curgă de la data pronunțării hotărârii, pe care părțile nu o cunosc întotdeauna, și de la data depunerii hotărârii la grefa instanței care a pronunțat-o este dovada unui formalism excesiv care a condus la anularea, în substanță, a posibilității reclamantului de a sesiza o instanță.

Astfel, luând în considerare cele menționate, se consideră că cererea dedusă judecății a fost declarată în termenul legal de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Grincu Felix și Grincu Ellada, reprezentați de avocatul Olesea Novîțchi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătoresc recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul

de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (*hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016*).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Grincu Felix și Grincu Ellada, reprezentați de avocatul Olesea Novîțchi, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Grincu Felix și Grincu Ellada, reprezentați de avocatul Olesea Novîțchi, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Ion Druță

judecătorii

Tatiana Vieru

Maria Ghervas